

2019Z01845

Vragen van de leden Belhaj en Sneller (beiden D66) aan de minister-president en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over het bericht 'Oranjes verkochten in stilte kunst aan Rijk'(ingezonden 1 februari 2019)

1

Bent u bekend met het bericht 'Oranjes verkochten in stilte kunst aan Rijk'? 1)

Ja.

2

Klopt het dat het Rijk in de jaren '80 cultuurgoederen kocht van de koninklijke familie om te voorkomen dat deze kunst aan derden werd verkocht?

3

Heeft het Rijk na de jaren '80 nog vaker cultuurgoederen van de koninklijke familie gekocht? Zo ja, om wat voor soort cultuurgoederen gaat het? Kunt u een lijst publiceren van (zeldzame) topstukken die het Rijk sinds de jaren '80 van de koninklijke familie heeft gekocht in het kader van het behouden van Nederlands cultureel erfgoed? Zo nee, waarom niet? Ziet u nog andere haalbare mogelijkheden om meer openbaarheid en transparantie te realiseren als het gaat om het kunstbezit van de koninklijke familie? Zo nee, waarom niet? Zo ja, zou u de Kamer willen informeren op welke wijze dit mogelijk is?

4

Op basis waarvan is bepaald welke cultuurgoederen van de koninklijke familie gekocht werden en welke niet? Waarom is voor deze criteria gekozen?

5

Hoe kan het dat er misverstanden bestaan over welke cultuurgoederen wel en geen eigendom van het Rijk zijn? Hoe denkt u dit in de toekomst te kunnen voorkomen ?

Antwoord op vraag 2, 3, 4 en 5:

Sinds de jaren '80 heeft het rijk alleen paleisgebonden inventarissen die in de paleizen aanwezig moeten zijn (voor de uitoefening van de Koninklijke functie), aangekocht en vervolgens in beheer gegeven aan de Dienst van het Koninklijk Huis. Daarnaast is in 1989 door het Rijk een deel van de collectie ten behoeve van de inrichting van museum Paleis Het Loo aangekocht.

Wat betreft openbaarheid en transparantie bij kunstbezit in privé eigendom merk ik op dat het aan de particuliere eigenaar is om te bepalen of, en op welke wijze, inzicht wordt gegeven.

Er is geen aanleiding voor misverstanden over welke cultuurgoederen wel of geen eigendom zijn. In het kader van de Erfgoedwet wordt ingezet op correcte registratie en digitalisering van de collectie.

6

Hoe kan in de toekomst worden voorkomen dat belangrijke werken in bezit van de koninklijke familie direct naar een veiling gaan in plaats van eerst aan te worden geboden aan Nederlandse musea?

Indien het privé eigendom betreft en niet wordt beschermd via de Erfgoedwet is het aan de particuliere eigenaar om te bepalen of, en op welke wijze, werken worden verkocht.

7

Deelt u de mening dat het goed zou zijn als de cultuurgoederen die door het Rijk van de koninklijk familie zijn overgekocht, openbaar zijn voor het publiek, aangezien het ook met publiek geld is aangeschaft? Zo ja, hoe gaat u dit realiseren? Zo nee, waarom niet?

In aanvulling op de antwoorden op de vragen 2,3,4, en 5 wijs ik op de (tijdelijke en gedeeltelijke) openstelling van sommige paleizen met het oog op de publieke toegankelijkheid. Voorts vervullen paleizen een publieke rol bij bijv. ontvangsten, bij welke gelegenheden ook de cultuurgoederen zichtbaar zijn voor de genodigden.

1) <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/01/24/oranjes-verkochten-in-stilte-kunst-aan-rijk-a3651692>

2019Z02157

Vragen van het lid Geluk-Poortvliet (CDA) aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over het bericht 'Je hoopt natuurlijk dat dit in Nederland blijft' en de bescherming van cultuurgoederen (ingezonden 6 februari 2019)

1

Hebt u kennisgenomen van het interview met de directeur van de Vereniging Rembrandt 'Een lid van de koninklijke familie laat kunst veilen: "Je hoopt natuurlijk dat het in Nederland blijft"'? 1)

Ja.

2

Klopt het dat voorwerpen die niet op de lijst van beschermde cultuurgoederen staan en privébezit zijn, vrijelijk verkocht kunnen worden?

Ja.

3

Klopt het dat de onlangs geveilde tekening van Rubens niet was opgenomen in het register van beschermde cultuurgoederen en verzamelingen?

Ja.

4

Hebt u overwogen de bedoelde tekening alsnog op te nemen in het register van beschermde cultuurgoederen en verzamelingen? Zo ja, wat is de reden dat de tekening niet is opgenomen? Zo nee, waarom niet?

Nee. Op dit moment geldt een terughoudend aanwijzingsbeleid.

5

Welke criteria gelden voor opneming in het register van beschermde cultuurgoederen en verzamelingen?

De minister van OCW kan ambtshalve besluiten een cultuurgoed dat van bijzondere cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis of uitzonderlijke schoonheid is en dat als onvervangbaar en onmisbaar wordt beschouwd aan te wijzen als cultuurgoed en verzameling conform de Erfgoedwet.

6

Is de motivering voor opneming in het register van beschermde cultuurgoederen en verzamelingen openbaar?

De motivering van de aanwijzing kan worden opgevraagd bij de Erfgoedinspectie. De aangewezen collectie kan digitaal worden geraadpleegd via het portal Collecties van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (www.collectienederland.nl). Aan de openbaarheid van de motivering van de aanwijzing van cultuurgoederen en verzamelingen wordt gewerkt.

7

Onderschrijft u dat de Erfgoedwet onder andere tot doel heeft te voorkomen dat voorwerpen en verzamelingen in particulier bezit die van bijzondere cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis of uitzonderlijke schoonheid zijn, verloren gaan voor het Nederlandse cultuurbezit?

Ja.

8

Klopt het dat er sinds 2010 geen kunstwerken zijn opgenomen in het register van beschermde cultuurgoederen en verzamelingen? Zo ja, waarom niet?

Nee.

9

Bent u bereid voorstellen te doen om het instrumentarium van de Erfgoedwet uit te breiden, zo mogelijk naar het voorbeeld van andere landen, zodat voorwerpen en verzamelingen in particulier bezit die van bijzondere cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis of uitzonderlijke schoonheid zijn, behouden blijven voor Nederland?

In het kader van de voorbereiding van de algemene evaluatie van de Erfgoedwet ben ik voornemens om een tijdelijke commissie in te stellen om mij te adviseren over de vraag of het huidige wettelijk kader en instrumentarium, zoals neergelegd in de Erfgoedwet en de Beleidsregel aanwijzing beschermde cultuurgoederen 2016, adequaat is om belangwekkend roerend erfgoed in particulier bezit, voor Nederland te kunnen behouden en –voor zover daar naar haar oordeel en in het licht van de situatie in andere landen aanleiding toe bestaat, voorstellen te doen tot aanpassing van deze kaders.

1) <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/een-lid-van-de-koninklijke-familie-laat-kunst-veilen-je-hoopt-natuurlijk-dat-het-in-nederland-blijft-~b91b4cd8/>

2019Z02801

Vragen van de leden Belhaj en Sneller (beiden D66) aan de minister-president en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over het bericht 'Oranjes verkochten in stilte kunst aan Rijk'(ingezonden 13 februari 2019)

Maakte de Rubens krijttekening of één van de andere kunstwerken in eigendom van prinses Christina die afgelopen januari door Sotheby's geveild zijn ooit deel uit van één van de Oranje stichtingen? 1) Zo ja, welke kunstwerken waren dat en wanneer en op welke wijze zijn deze omgezet van stichting-eigendom naar het privébezit van prinses Christina?

- 1) <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/01/24/oranjes-verkochten-in-stilte-kunst-aan-rijk-a3651692>

Nee, dat is niet het geval.